

Prezentare generală a politicii și legislației europene privind sursele regenerabile de energie

1. Planul de acțiune privind biomasa (Decembrie 2005):

- 32 activități cheie pentru promovarea bioenergiei.

2. Foaie de parcurs pentru energia regenerabilă (Ianuarie 2007):

- Obiectiv obligatoriu de a atinge o pondere de 20% a surselor regenerabile de energie până în 2020.

3. Directiva 2009/28/EC din 23 Aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și modificarea Directivelor 2001/77/EC și 2003/30/EC

(Directiva RES):

- Necesită ca UE să-și îndeplinească **cel puțin 20% din necesarul său de energie** cu surse regenerabile până în 2020.
- Directiva specifică **obiectivele naționale privind energia din surse regenerabile** pentru fiecare țară pe baza punctului lor de pornire și a potențialului acestora pentru surse regenerabile.
- **Statele membre (SM)** au fost solicitate să transmită până la 30 iunie 2010 **planuri naționale de acțiune în domeniul energiei regenerabile și ținte naționale** privind ponderea energiei din surse regenerabile.
- În aceste planuri de acțiune, țările UE prezintă **modul în care** își vor atinge obiectivele.
- La fiecare doi ani, țările UE publică **rapoarte naționale** privind progresele înregistrate în domeniul energiei regenerabile.
- **Cooperarea** între țări (țările UE și țările din afara UE) este promovată prin **transferuri statistice** de energie regenerabilă, **proiecte comune privind energia regenerabilă și scheme comune de susținere a energiei regenerabile**.
- **Criterii privind sustenabilitatea biocarburanților**: sunt ele produse într-o manieră durabilă? Criteriile includ cerințele privind economiile minime de emisii de gaze cu efect de seră pe care trebuie să le atingă biocarburanții și biolichidele în comparație cu combustibilii fosili. Criteriile de durabilitate verifică dacă producția de biocombustibili nu a avut loc pe terenuri cu biodiversitate ridicată și că terenurile cu stoc de carbon ridicat nu au fost transformate în producția de biocarburanți.

- **Scheme voluntare** prin care **companiile își pot demonstra** conformitatea cu criteriile de durabilitate.

4. Directiva 2009/30/EC din 23 Aprilie 2009 care modifică Directiva privind calitatea carburanților (Directiva 98/70/EC) în ceea ce privește specificațiile pentru benzină, motorină și gaz și introducerea unui mecanism de monitorizare și reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră și modifică Directiva Consiliului 1999/32/EC în ceea ce privește specificarea combustibilului utilizat de navele de navigație interioară și abrogarea Directivei 93/12/EEC:

- Stabilește standarde tehnice pentru **combustibilii pentru transportul rutier**.
- Stabilirea unui **standard de combustibil cu emisii reduse de carbon**.
- **Furnizorii vor reduce intensitatea gazelor cu efect de seră** a carburanților auto pe care îi comercializează în UE.
- Aceștia trebuie să reducă intensitatea gazelor cu efect de seră a combustibililor lor cu cel puțin 6% față de 2010 până la sfârșitul anului 2020.
- Începând cu 1 ianuarie 2011, **furnizorii raportează anual** autorității desemnate de către SM asupra intensității gazelor cu efect de seră din combustibil și energia furnizată în fiecare SM.

În 2014, Comisia a emis o metodologie de calcul pentru a calcula intensitatea gazelor cu efect de seră pe durata ciclului de viață al motorinei și al benzinei.

5. Directiva 2015/1513/EU din 9 Septembrie 2015 care modifică Directiva 98/70/EC privind calitatea benzinei și a motorinei și Directiva 2009/28/EC privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Directiva a reduce schimbarea indirectă a utilizării terenurilor pentru biocombustibili și biolichide):

- **Limitarea** ponderii biocombustibililor din **culturile** cultivate pe **terenuri agricole** la 7%.
- **Obiectiv indicativ de 0,5%** pentru **biocombustibili avansați** pentru obiective naționale, care va fi stabilit de țări în 2017.
- **Cerință:** biocarburanții produși în instalații noi trebuie să emită cu cel puțin 60% mai puține gaze cu efect de seră decât combustibilii fosili.

- **Promovare:** a utilizărilor **electricității regenerabile în transporturi**.
- **Obligații de raportare:** Acestea afectează furnizorii de combustibili, țările UE și Comisia UE.

-MS se asigură că **furnizorii de combustibil raportează anual autorității** desemnate de SM privind căile de producție a biocarburanților, volumul de biocombustibili proveniți din materia primă și emisiile de gaze cu efect de seră pe durata ciclului de viață pe unitate de energie, inclusiv valorile medii provizorii ale emisiilor din schimbările indirecte a utilizării terenurilor provenite de la biocombustibili.

SM raportează Comisiei datele menționate anterior.

- **Schemele de voluntariat** publică cel puțin o dată pe an o listă a **organismelor lor de certificare** utilizate pentru auditul independent.
- Comisia solicită ca fiecare **program voluntar să prezinte anual Comisiei un raport**.
- Începând cu aprilie 2017 și ulterior, **Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport** în care analizează rapoartele, schemele de voluntariat și identifică cele mai bune practici.

(Ce este schimbarea indirectă a utilizării terenurilor?)

Clauza 4 a Directivei: "În cazul în care pășunile sau terenurile agricole destinate anterior piețelor de alimente și furaje sunt convertite pentru a fi utilizate în producția de biocarburanți, cererea de produse altele decât combustibilii, va trebui toruși satisfăcută, prin intensificarea producției curente sau prin introducerea terenurilor neagricole în producție, în altă parte. Acest din urmă caz reprezintă o schimbare indirectă a utilizării terenurilor, și atunci când implică convertirea terenurilor cu un stoc de carbon ridicat, poate antrena importante emisii de gaze cu efect de seră").

6. Directivă 2014/52/EU din 16th Arilie 2014 care modifică Directiva 2011/92/EU privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului.

(EIM- Directiva privind evaluarea impactului asupra mediului):

- Se concentrează asupra efectelor potențiale ale proiectelor asupra mediului, în special asupra eficienței resurselor, schimbărilor climatice și prevenirii dezastrelor
- **EIM obligatorie:** Proiectele enumerate în anexa I sunt considerate ca având efecte semnificative asupra mediului și necesită o EIM.

- **Screening:** În ceea ce privește proiectele enumerate în anexa II, este de competența autorităților naționale să decidă dacă o EIM va avea loc sau nu. Procedura de screening urmărește o examinare de la caz la caz, pe baza criteriilor enumerate în anexa III.
- Energia este prezentată în Anexa II (producția de energie hidroelectrică și eoliană).
- În conformitate cu **etapa de definire a domeniului de aplicare**, dezvoltatorul este informat cu privire la informațiile necesare privind EIM.
- Decizia autorității naționale competente privind proiectul depinde de rezultatele EIM. Impactul întregului proiect în cauză trebuie luat în considerare.
- Publicul trebuie informat și consultat.
- SM trebuie să producă condiții privind infringement directivei. Sancțiunile trebuie să fie eficiente și proporționale, natura acestora fiind la discreția SM.

SM care participă la proiect trebuie să răspundă întrebărilor:

Dispoziții speciale privind transpunerea directivei

7. Directiva 2001/42/EC din 27 Iunie 2001 privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului (Directiva ESM):

- Se aplică planurilor și programelor publice. Acestea trebuie să fie pregătite de o autoritate și trebuie să fie impuse de dispozițiile legislative, de reglementare și administrative.
- O ESM este obligatorie pentru planurile legate de energie și care stabilesc cadrul pentru aprobarea viitoare a proiectelor enumerate în Directiva EIM.
- Trebuie prezentat un raport de mediu privind posibilele efecte semnificative asupra mediului și alternativele rezonabile. Trebuie evaluate alternativele rezonabile, în timp ce în cadrul EIA, dezvoltatorul poate alege alternativele care trebuie incluse în evaluare. Publicul, autoritățile de mediu și alte state membre, care pot suferi efecte semnificative din cauza planului / proiectului, trebuie să fie informate și consultate.
- Înainte de luarea deciziei, raportul și rezultatele consultărilor trebuie să fie luate în considerare.
- În cadrul SEA, determinarea domeniului este obligatorie.
- În cadrul SEA, SM trebuie să monitorizeze efectele semnificative asupra mediului.

SM care participă la proiect trebuie să răspundă întrebărilor:

Dispoziții speciale privind transpunerea directivei

8. Directiva 92/43/EEC din 21 Mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a faunei și florei sălbatice (Directiva Habitator):

- Obiectivul directivei: Conservarea habitatelor naturale și a faunei și florei sălbatice în vederea menținerii biodiversității. Sunt luate în considerare cerințele economice, sociale, culturale și regionale.
- Înființează rețeaua de arii protejate Natura 2000 la nivelul întregii UE.
- Anexa I se referă la **tipurile de habitate** enumerate ca tipuri de habitate de interes comunitar, a căror conservare necesită desemnarea unor arii speciale de conservare.
- Anexa II cuprinde **specii** care necesită desemnarea unor zone speciale de conservare și care sunt incluse în rețeaua Natura 2000.
- Anexa IV se referă la **specii** care necesită o **protecție strictă atât în interiorul cât și în afara siturilor Natura 2000**.
- Anexa V cuprinde **speciile** a căror captură din natură poate fi restricționată.

Cum poate directiva să afecteze acțiunile de dezvoltare (inclusiv resursele regenerabile de energie.?)

- Directiva are impact asupra acțiunilor în curs de dezvoltare, care pot afecta speciile / habitatele protejate. SM va lua măsuri pentru a evita **deteriorarea** habitatelor și **perturbarea** speciilor pentru care au fost desemnate zone.
- În cazurile în care un **plan sau un proiect**, ca atare sau în combinație cu alte planuri sau proiecte, este **susceptibil de a avea un efect semnificativ** asupra unui anumit sit, trebuie să aibă loc o **evaluare a impactului**.
- Autoritățile naționale competente **nu vor fi de acord** cu planul sau proiectul **decât** în cazul în care sunt siguri că planul sau proiectul **nu vor afecta negativ integritatea sitului**, după obținerea opiniei publice.
- **Excepție:** Cu toate acestea, în ciuda evaluării negative, un plan / proiect poate fi permis dacă:
  - a) **nu există soluții alternative**,
  - b) proiectul / planul **servește motive imperative de interes public prioritar** (inclusiv cele de natură socială sau economică). Dacă aceste două condiții sunt îndeplinite, SM poate permite planul / proiectul,
  - c) prin luarea **tuturor măsurilor compensatorii necesare** pentru a asigura protejarea coerenței globale a programului Natura 2000;
  - d) informează Comisia cu privire la aceste măsuri.

- În cazul în care situl găzduiește tipuri și specii de habitate **prioritare** (marcate cu un asterisc în Anexa I și Anexa II), pentru ca un plan sau proiect să fie permis, motivele imperative de interes public major se pot referi numai la **sănătatea umană, siguranța publică , consecințe benefice de importanță primordială pentru mediu**. Pentru alte motive publice, avizul Comisiei este necesar ca condiție.

9. Directiva 2009/147/EC din 30 Noiembrie 2009 privind Conservarea păsărilor sălbatice:

- Obiectiv: Protecția habitatelor pentru speciile pe cale de dispariție și migratoare
- Stabilirea unei rețele de Zone de Protecție Specială (ZPS).
- Toate ZPS sunt incluse în rețeaua ecologică Natura 2000.
- **Anexa I:** specii și sub-specii deosebit de amenințate. SM trebuie să desemneze ZPS.
- **Anexa III:** interzicerea activităților care amenință direct păsările, cum ar fi uciderea deliberată, comerțul.
- **Excepții:** SM pot deroga de la prevederi, a) în cazul în care nu există altă alternativă satisfăcătoare; b) în interesul sănătății și siguranței publice și al siguranței aeriene, pentru a preveni deteriorarea gravă a culturilor, animalelor, pădurilor, pescuitului, apei, pentru protecția florei și a faunei, în scopul cercetării și atingerii, pentru a permite capturarea, păstrarea sau folosirea judicioasă a anumitor păsări în număr mic. Un raport privind derogările este prezentat anual Comisiei.

Vedeți de asemenea:

- Comisia (COM/2012/0271)

Energia regenerabilă: un jucător important pe piața europeană a energiei.

- A oferit îndrumări suplimentare privind schemele de energie regenerabilă.

- Orientările Comisiei privind ajutorul de stat pentru protecția mediului și energie 2014-2020 (2014/C 200/01).

- Liniile directoare ajută SM să își elaboreze măsurile de ajutor care să contribuie la atingerea obiectivelor lor naționale privind schimbările climatice pentru 2020 și, în același timp, să se asigure că aceste măsuri sunt compatibile cu Legea Concurenței.
- Măsurile la care se aplică orientările:

-ajutoare pentru depășirea standardelor Uniunii sau creșterea nivelului de protecție a mediului

- ajutoare pentru studii de mediu

- ajutoare pentru remedierea siturilor contaminate

-ajutoare pentru măsuri de eficiență energetică, inclusiv cogenerare și încălzire și răcire centralizată

- sprijin pentru eficiența resurselor și gestionarea deșeurilor

- sprijin pentru captarea, transportul și stocarea CO₂

- sub formă de reduceri sau scutiri de la taxele de mediu

- sub formă de reduceri ale sprijinului financiar pentru energia electrică din surse regenerabile

- pentru infrastructura energetică

-pentru măsurile de adecvare a generării

- sub formă de permise de comercializare

- pentru relocarea întreprinderilor

- **Abordarea mai mult cu mai puțin:** promovarea sursele regenerabile printr-o utilizare mai eficientă a finanțelor publice (ajutorul bun față de cel rău).
- Ajutoarele de stat se pot baza pe liniile directoare care subliniază perspectiva pozitivă a ajutoarelor de mediu, cum ar fi economiile de energie, depășirea standardelor de mediu, sursele regenerabile de energie, producția mai eficientă de energie, scutirile de la taxele de mediu. Impactul pozitiv al ajutorului de stat asupra mediului trebuie să depășească efectele negative asupra comerțului și concurenței (**testul echilibrului**).
- **Criterii** care trebuie avute în vedere: ajutorul de stat trebuie să vizeze un interes comun, trebuie să existe o nevoie pentru intervenția Statului, măsura de ajutor propusă ar trebui să fie o politică adecvată obiectivului de interes comun, ajutorul ar trebui să schimbe progresul întreprinderilor, valoarea ajutorului trebuie să fie proporțională și limitată, astfel încât soldul general al măsurii să rămână pozitiv, iar transparența ajutorului trebuie asigurată.

În conformitate cu articolul 107 alineatul (1) din TFUE, statele membre notifică toate planurile de acordare a ajutorului către Comisie și se abțin de la punerea în aplicare a ajutorului până la examinarea cazului. Potrivit art. 107 alineatul (3) din TFUE, Comisia are competența de a evalua care măsură de ajutor a unui stat este compatibilă cu piața internă și cu

dreptul concurenței. Orientările menționate mai sus oferă astfel previzibilitate. Ele oferă criteriile pentru examinarea compatibilității ajutorului cu legislației UE privind concurența.

Dezvoltări ulterioare:

Strategia 2030 privind energia stabilește obiectivele:

- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 40% față de nivelurile din 1990
- o cotă de 27% din consumul de energie regenerabilă
- și cel puțin 27% economii de energie față de scenariul de afaceri obișnuit.

Se așteaptă ca Strategia 2030 privind energia să afecteze legislația europeană privind resursele regenerabile de energie. Resursele regenerabile de energie ar trebui promovate în continuare.

La 30 noiembrie 2016, Comisia a publicat o propunere pentru o Directivă revizuită privind energia din surse regenerabile.

(A se vedea online: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016PC0767R%2801%29>)

Propunerea dorește să creeze condițiile privind sectoarele energiei electrice, încălzirii, răcirii și transporturilor pentru a facilita atingerea obiectivelor UE.